

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ**

**Державний біотехнологічний
університет**

**Факультет менеджменту,
адміністрування та права**

**Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського
спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін**

ФІЛОСОФІЯ

**Тестові завдання поточного і підсумкового
контролів знань з дисципліни**

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти денної та заочної форми
спеціальності *051 Економіка*
(*галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки*)

**Харків
2024**

ФІЛОСОФІЯ

Тестові завдання поточного і підсумкового контролів
знань з дисципліни

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти денної та заочної форми
спеціальності *051 Економіка*
(*галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки*)

Затверджено
рішенням
Науково-
методичної ради
факультету
МАП ДБТУ
Протокол № 4
від 18.12.2024 р.

УДК 1(079.1)

Ф 56

Схвалено на засіданні кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін ДБТУ (Протокол № 1 від 12.09.2024 р.)

«Філософія»: *тестові завдання поточного і підсумкового контролів знань з дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальності 051 Економіка (галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки) уклад.*
О.М. Варипаєв – Харків: ДБТУ, 2024 – 71 с.

Рецензенти:

В.М. Нагаєв – д-р. пед. наук, професор кафедри менеджменту, бізнесу та адміністрування Державного біотехнологічного університету

С.Г. Корнієнко – д-р. філос. наук, доцент, професор кафедри філософії Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

© Варипаєв О.М. 2024

ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ

до Теми 1. " Філософія, її походження, проблематика і функції "

1. Хто першим використав термін "філософія" у значенні "любов до мудрості"?

- а) Сократ
- б) Піфагор
- в) Платон
- г) Аристотель

2. Що є основним об'єктом дослідження філософії?

- а) Природа і природні явища
- б) Основи буття, мислення та пізнання
- в) Соціальні відносини
- г) Політичні процеси

3. Яка з цих характеристик найбільш точно визначає філософію?

- а) Сукупність релігійних догм
- б) Любов до мудрості та прагнення до істини
- в) Система міфологічних уявлень
- г) Набір наукових теорій

4. Що таке світогляд?

- а) Духовно-практичний спосіб освоєння світу
- б) Сукупність наукових фактів
- в) Метод емпіричного дослідження
- г) Форма релігійної свідомості

5. Яка функція світогляду є визначальною для самовизначення людини?

- а) Організаційна
- б) Оціночна
- в) Пояснювальна
- г) Регулятивна

6. Який тип світогляду є найдавнішим?

- а) Філософський
- б) Науковий
- в) Релігійний
- г) Міфологічний

7. Який із типів світогляду базується на священних текстах та догмах?

- а) Міфологічний
- б) Релігійний
- в) Науковий
- г) Філософський

8. Що є складовими структури світогляду?

- а) Емоційна, когнітивна, ціннісна складові
- б) Факти, експерименти, спостереження
- в) Ідеологія, політика, економіка
- г) Раціональне та ірраціональне мислення

9. У чому полягає особливість наукового світогляду?

- а) Він ґрунтується на міфах і легендах
- б) Його основою є експериментально підтвержені факти
- в) Він є абсолютним і незмінним

г) Він розвивається незалежно від суспільства

10. Який тип світогляду спирається на логіку, раціональне мислення та аргументацію?

а) Міфологічний

б) Філософський

в) Релігійний

г) Художній

11. У чому полягає зв'язок філософії та світогляду?

а) Філософія є формою світогляду

б) Світогляд не має відношення до філософії

в) Філософія заперечує світогляд

г) Світогляд є вузькою частиною філософії

12. Яку роль відіграє філософія в самопізнанні людини?

а) Допомогає створювати міфи

б) Дозволяє глибше осмислювати реальність і власне місце у світі

в) Визначає моральні норми суспільства

г) Є сукупністю релігійних норм

13. Яке з питань є центральним у філософії?

а) Чи існує Бог?

б) У чому сенс життя?

в) Що є первинним: дух чи матерія?

г) Як правильно жити?

14. Який із напрямів філософії займається проблемами буття?

а) Гносеологія

б) Етика

в) Онтологія

г) Логіка

15. Що є предметом дослідження гносеології?

а) Проблема пізнання

б) Питання буття

в) Моральні норми

г) Логічні закони

16. Як філософія впливає на науку?

а) Вона не має відношення до науки

б) Вона сприяє формуванню наукових методів і концепцій

в) Вона заперечує науковий прогрес

г) Вона є частиною релігії

17. Що є головним методом філософського пізнання?

а) Експеримент

б) Спостереження

в) Абстрактне мислення і логіка

г) Віра

18. Яка філософська течія вважає, що світ існує незалежно від нашого сприйняття?

а) Соліпсизм

б) Матеріалізм

в) Ідеалізм

г) Агностицизм

19. Чому в сучасному світі важливо вивчати філософію?

а) Вона допомагає розвивати критичне мислення

- б) Вона потрібна лише історикам
- в) Вона не має практичного застосування
- г) Вона є застарілою наукою

20. Як філософія допомагає людині у повсякденному житті?

- а) Дозволяє знайти сенс життя і вибудувати власний світогляд
- б) Вчить механічним навичкам
- в) Дозволяє швидше запам'ятовувати інформацію
- г) Формує релігійні переконання

ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ

до Теми 2. «Філософія в системі духовної культури».

1. Яку функцію виконує філософія у взаємодії науки та релігії?

- а) Вона заперечує науку і підтримує релігію
- б) Вона прагне синтезувати наукове та релігійне пізнання
- в) Вона є окремою сферою, що не пов'язана з наукою та релігією
- г) Вона займається лише моральними питаннями

2. У чому головна відмінність науки від філософії?

- а) Наука ґрунтується на експерименті, а філософія – на роздумах
- б) Наука досліджує лише природні явища, а філософія – соціальні

- в) Філософія базується на догмах, а наука – на вірі
- г) Філософія використовує лише логічні методи

3. Як релігія пояснює буття у порівнянні з філософією?

- а) Виключно через наукові методи
- б) Через віру і одкровення
- в) Через емпіричні дослідження
- г) Через аналіз соціальних процесів

4. Яка функція філософії полягає у формуванні світогляду людини?

- а) Методологічна
- б) Світоглядна
- в) Критична
- г) Гносеологічна

5. Яка функція філософії аналізує цінності та моральні принципи суспільства?

- а) Аксіологічна
- б) Гносеологічна
- в) Методологічна
- г) Інтегративна

6. Що є основним предметом дослідження філософії?

- а) Природа
- б) Закони математики
- в) Взаємозв'язок людини і світу
- г) Соціальні мережі

7. Яка функція філософії допомагає узагальнювати знання з різних сфер науки?

- а) Критична
- б) Інтегративна
- в) Світоглядна
- г) Гносеологічна

8. Яке питання є центральним у філософії?

- а) Що таке матерія?
- б) Що таке буття?
- в) Яка форма Землі?
- г) Як працює гравітація?

9. Що вивчає гносеологія у філософії?

- а) Закони природи
- б) Проблеми пізнання
- в) Етику та мораль
- г) Політичну владу

10. Який основний метод використовує філософія?

- а) Експеримент
- б) Догми
- в) Абстрактне мислення
- г) Спостереження

11. Яка складова філософії займається вивченням буття?

- а) Гносеологія
- б) Етика
- в) Онтологія
- г) Естетика

12. Який розділ філософії досліджує проблему моралі?

- а) Логіка
- б) Етика
- в) Онтологія
- г) Методологія

13. Що досліджує соціальна філософія?

- а) Закони природи
- б) Взаємозв'язок суспільства і культури
- в) Абсолютні релігійні істини
- г) Математичні закономірності

14. Яке з наведених тверджень відповідає матеріалістичному типу філософування?

- а) Світ є творінням Бога
- б) Матерія є первинною, а свідомість – вторинною
- в) Свідомість створює матерію
- г) Світ неможливо пізнати

15. Який із наведених напрямів є прикладом ідеалістичної філософії?

- а) Віра у вічність матерії
- б) Уявлення про світ як продукт свідомості
- в) Розгляд світу як хаосу
- г) Визначення буття через науковий експеримент

16. Яка філософська течія стверджує, що дух є первинним, а матерія – вторинною?

- а) Матеріалізм
- б) Ідеалізм

- в) Агностицизм
- г) Раціоналізм

17. Що таке дуалізм у філософії?

- а) Визнання тільки матеріального світу
- б) Визнання тільки духовного світу
- в) Визнання рівноправності матеріального і духовного
- г) Відмова від пошуків істини

18. Чому філософія має соціальну спрямованість?

- а) Вона досліджує виключно природні явища
- б) Вона формує суспільні цінності та ідеї
- в) Вона займається лише питаннями моралі
- г) Вона створює наукові експерименти

Духовно-творча природа філософії

19. Як філософія сприяє духовному розвитку особистості?

- а) Формує матеріалістичні погляди
- б) Розвиває критичне мислення та розуміння загальнолюдських цінностей
- в) Заперечує соціальні норми
- г) Впливає на біологічний розвиток людини

20. Яке з понять належить до загальнолюдських цінностей у філософії?

- а) Технічний прогрес
- б) Гуманізм
- в) Політична влада
- г) Матеріальне збагачення

ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ

до Тем 3. " Історичні типи філософії. Філософія Стародавньої Індії та Китаю "

1. Яке значення має слово "Веди"?

- а) Закон
- б) Мудрість
- в) Знання
- г) Споглядання

2. Яке з наведених понять є центральним у релігійно-філософській системі Індії?

- а) Карма
- б) Нірвана
- в) Атман
- г) Усі перелічені

3. Що таке карма у філософії Стародавньої Індії?

- а) Закон причинно-наслідкового зв'язку
- б) Система суспільних відносин
- в) Вид йогічної практики
- г) Особливий ритуал поклоніння

4. Що означає поняття "сансара"?

- а) Процес пізнання світу
- б) Цикл народжень і смертей
- в) Ритуальна практика поклоніння богам
- г) Система етичних норм

5. Яка релігійно-філософська система сформувалася на основі вчення Сіддхартхи Гаутами?

- а) Джайнізм
- б) Буддизм
- в) Брахманізм
- г) Конфуціанство

6. Основною метою буддизму є:

- а) Виконання священних ритуалів
- б) Досягнення нирвани
- в) Розширення матеріальних благ
- г) Поклоніння божествам

7. Яке поняття в буддизмі означає стан повного звільнення від страждань?

- а) Мокша
- б) Нірвана
- в) Атман
- г) Дхарма

8. Яка філософська школа Стародавньої Індії заперечувала авторитет "Вед" і визнавала тільки матеріальну реальність?

- а) Вайшешика
- б) Санкх'я
- в) Чарвака-локаята
- г) Веданта

9. До яких із наведених систем належить вчення про "пракріті" (матерію) і "пурушу" (душу)?

- а) Веданта

- б) Санкх'я
- в) Міманса
- г) Вайшешика

10. Яка з філософських шкіл Стародавньої Індії ґрунтується на логіці та аналізі аргументів?

- а) Йога
- б) Вайшешика
- в) Н'яя
- г) Міманса

11. Яка даршана вчить про досягнення духовного самовдосконалення через контроль над тілом і розумом?

- а) Санкх'я
- б) Веданта
- в) Йога
- г) Чарвака

12. Яка давньокитайська книга містить вчення про перетворення та передбачення?

- а) "Дао де цзін"
- б) "Книга змін" ("І-цзін")
- в) "Лунь юй"
- г) "Сутра серця"

13. Які дві протилежні сили лежать в основі китайської філософії?

- а) Вогонь і вода
- б) Ян та інь
- в) Світло і тьма

г) Чоловіче і жіноче начало

14. Що символізує сила ян у китайській філософії?

а) Темряву, ніч, слабкість

б) Сонце, день, активність

в) Спокій, холод, інтуїцію

г) Матеріальний добробут

15. Що символізує сила інь у китайській філософії?

а) Розум, логіку, силу

б) Жінку, місяць, слабкість

в) Вогонь, агресію, війну

г) Дерево, землю, вологу

16. Яке з тверджень характеризує перехід філософії від міфології?

а) Віра у множинних богів залишається незмінною

б) Людина починає шукати раціональні пояснення світобудови

в) Світогляд повністю відмовляється від релігії

г) Продовжується використання міфологічних уявлень без змін

17. Яка головна ідея конфуціанства?

а) Відмова від суспільних норм

б) Дотримання етики, гармонії та порядку

в) Поклоніння природним силам

г) Індивідуальна медитація

18. Яке поняття в конфуціанстві означає "людяність" або "взаємоповагу"?

а) Дао

- б) Жень
- в) Лі
- г) Дхарма

19. Яке з наведених тверджень відповідає конфуціанському вченню?

- а) Людина повинна жити у злагоді з природою
- б) Головне – підкорятися волі духів
- в) Важливо дотримуватися суспільних норм і моральних чеснот
- г) Світ є лише ілюзією

20. Яка головна ідея даосизму?

- а) Підкорення соціальним законам
- б) Гармонійне слідування природному шляху Дао
- в) Контроль над суспільством і владою
- г) Пошук абсолютної істини через логічні доведення

ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ

до Теми 4 "Антична філософія"

1. Хто вважається першим давньогрецьким філософом?

- а) Геракліт
- б) Фалес
- в) Сократ
- г) Платон

2. Який елемент вважав першоосновою світу Фалес Мілетський?

- а) Вогонь

б) Повітря

в) Вода

г) Земля

3. Який філософ увів поняття "апейрон" як безмежну першооснову світу?

а) Анаксимандр

б) Демокріт

в) Парменід

г) Сократ

4. Хто з філософів стверджував, що все в світі змінюється, а "в одну ріку не можна увійти двічі"?

а) Парменід

б) Геракліт

в) Анаксагор

г) Зенон

5. Хто був засновником елейської школи філософії?

а) Зенон

б) Ксенофан

в) Парменід

г) Протагор

6. Яке твердження належить Парменіду?

а) "Все тече, все змінюється"

б) "Буття є, небуття немає"

в) "Людина є мірою всіх речей"

г) "Я знаю, що нічого не знаю"

7. Хто з філософів вважав, що "людина є мірою всіх речей"?

а) Сократ

б) Протагор

- в) Демокріт
- г) Анаксагор

8. Яке головне питання філософії Сократа?

- а) Що є першооснова світу?
- б) Що є добро і як його досягти?
- в) Яке місце людини у суспільстві?
- г) Чи можна досягти щастя?

9. Яка методика була основною у філософії Сократа?

- а) Метод елінізму
- б) Майєвтика
- в) Метод індукції
- г) Аксиоматичний метод

10. Хто з античних філософів вперше висунув атомістичну теорію?

- а) Піфагор
- б) Демокріт
- в) Емпедокл
- г) Геракліт

11. Що, на думку Платона, є справжнім буттям?

- а) Матеріальні предмети
- б) Ідеї
- в) Душа
- г) Космос

12. Яка концепція належить Аристотелю?

- а) Вчення про ідеї
- б) Вчення про причинність (матеріальна, формальна, рушійна, цільова причина)
- в) Вчення про атоми
- г) Вчення про нірвану

13. Який термін в Аристотеля означає "цільове призначення" речі або явища?

- а) Субстанція
- б) Телос
- в) Гілозоїзм
- г) Логос

14. Як Платон розглядав ідеальну державу?

- а) Як абсолютну монархію
- б) Як демократію
- в) Як суспільство, розділене на три стани (філософи, воїни, ремісники)
- г) Як анархічний устрій

15. Основна мета епікурейської філософії – це:

- а) Досягнення божественної мудрості
- б) Дотримання державного порядку
- в) Досягнення щастя через насолоду та відсутність страждань
- г) Відмова від усіх бажань

16. Що вважали найвищою чеснотою стоїки?

- а) Насолода життям
- б) Відданість релігії
- в) Спокій (атараксія)
- г) Вірність традиціям

17. Який напрям елліністичної філософії вчив про необхідність повної відмови від суджень, щоб досягти душевного спокою?

- а) Стоїцизм
- б) Епікуреїзм
- в) Скептицизм
- г) Неоплатонізм

18. Хто з філософів належав до римської стоїчної традиції?

- а) Епікур
- б) Сенека
- в) Платон
- г) Геракліт

19. Який римський філософ-імператор поєднував стоїчні ідеї з практикою державного управління?

- а) Юлій Цезар
- б) Август
- в) Марк Аврелій
- г) Цицерон

20. Що є основним принципом неоплатонізму?

- а) Матеріалізм
- б) Раціоналізм
- в) Єдність всього суцього через "Єдине"
- г) Заперечення будь-якої форми метафізики

ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ

до Теми 5. " Філософія Середньовіччя та Відродження "

1. Яка основна характеристика середньовічної філософії?

- а) Гуманізм
- б) Геоцентризм
- в) Матеріалізм
- г) Пантеїзм

2. Хто був автором вчення про "Божественне передвизначення" і "Град Божий"?

- а) Фома Аквінський
- б) Августин Блаженний
- в) Альберт Великий
- г) Жан Боден

3. Яке питання було центральним у суперечці про універсалії?

- а) Чи існує Бог?
- б) Чи має людина свободу волі?
- в) Чи існують загальні поняття незалежно від конкретних речей?
- г) Чи може наука пояснити світ без Бога?

4. Яке з тверджень найбільш точно відображає позицію номіналістів у суперечці про універсалії?

- а) Універсалії існують реально, незалежно від речей
- б) Універсалії – це лише назви, що позначають групи предметів
- в) Універсалії існують лише у Божому розумі
- г) Універсалії виникають через гріховність людського розуму

5. Який філософ середньовіччя розвинув ідеї Аристотеля та поєднав їх із християнською теологією?

- а) П'єтро Помпонаці
- б) Фома Аквінський
- в) Джордано Бруно
- г) Ніколо Макіавеллі

6. Яка філософська течія стала основним методом середньовічного богослов'я?

- а) Патристика

- б) Схоластика
- в) Гуманізм
- г) Натурфілософія

7. Який середньовічний мислитель першим розробив онтологічний доказ існування Бога?

- а) Фома Аквінський
- б) Ансельм Кентерберійський
- в) Августин Блаженний
- г) Альберт Великий

8. Яке основне світоглядне спрямування характеризує філософію епохи Відродження?

- а) Геоцентризм
- б) Гуманізм
- в) Номіналізм
- г) Догматизм

9. Хто з мислителів Відродження вважав людину "мірою всіх речей"?

- а) Августин Блаженний
- б) Пікко делла Мірандола
- в) Фома Аквінський
- г) Альберт Великий

10. Яке філософське вчення було основою італійського гуманізму?

- а) Неоплатонізм
- б) Томізм
- в) Атомізм
- г) Емпіризм

11. Хто з гуманістів Відродження заклав основи неоплатонізму у своїх працях?

- а) П'єтро Помпонаці

- б) Марсіліо Фічіно
- в) Мішель де Монтень
- г) Альберт Великий

12. Що було основною темою творів Нікколо Макіавеллі?

- а) Фізика і натурфілософія
- б) Політика і влада
- в) Християнська теологія
- г) Походження Всесвіту

13. Хто є автором вислову "Мета виправдовує засоби"?

- а) Жан Боден
- б) Томас Мор
- в) Нікколо Макіавеллі
- г) Фома Аквінський

14. Який із гуманістів Відродження написав "Утопію"?

- а) Томазо Кампанелла
- б) Томас Мор
- в) П'єтро Помпонаці
- г) Мішель де Монтень

15. Хто є автором утопічного твору "Місто Сонця"?

- а) Томас Мор
- б) Жан Боден
- в) Томазо Кампанелла
- г) Мішель де Монтень

16. Який філософ Відродження висунув ідею про безмежність Всесвіту та множинність світів?

- а) Фома Аквінський
- б) Джордано Бруно

- в) Микола Кузанський
- г) Августин Блаженний

17. Яке поняття ввів Микола Кузанський у філософію природи?

- а) Геліоцентризм
- б) Єдність протилежностей
- в) Закон всесвітнього тяжіння
- г) Доказ існування Бога

18. Кого з мислителів Відродження можна назвати "предтечею наукової революції"?

- а) Фому Аквінського
- б) Джордано Бруно
- в) Бернардіно Телезіо
- г) Марсіліо Фічіно

19. Яке поняття запровадив Жан Боден у своїх працях?

- а) Природне право
- б) Суверенітет
- в) Республіка
- г) Соціальний договір

20. Який мислитель Відродження вперше сформулював концепцію природного права?

- а) Жан Боден
- б) Мішель де Монтень
- в) Томас Гоббс
- г) Ніколо Макіавеллі

ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ

до Теми 6. "Західноєвропейська філософія XVII-XVIII ст."

1. Хто є автором методу індукції як основи наукового пізнання?

- а) Рене Декарт
- б) Френсіс Бекон
- в) Бенедикт Спіноза
- г) Жан-Жак Руссо

2. Яке поняття є ключовим у філософії Рене Декарта?

- а) Субстанція
- б) "Я мислю, отже, існую"
- в) Натуральний закон
- г) Діалектика

3. Яка філософська течія в XVII ст. стверджувала, що основою пізнання є розум?

- а) Сенсуалізм
- б) Раціоналізм
- в) Матеріалізм
- г) Містицизм

4. Яке твердження найкраще відображає позицію картезіанства?

- а) Свідомість визначається буттям
- б) Всі ідеї походять із досвіду
- в) Світ є механізмом, створеним Богом
- г) Розум є головним джерелом істинного знання

5. Який англійський філософ вважав, що людина в природному стані знаходиться у "війні всіх проти всіх"?

- а) Джон Локк
- б) Томас Гоббс
- в) Джордж Берклі
- г) Давид Юм

6. Яка концепція Джона Локка лежить в основі лібералізму?

- а) Теорія суспільного договору
- б) Вчення про природне право
- в) Ідея "чистої дошки" (tabula rasa)
- г) Віра у вроджені ідеї

7. Який мислитель вважав, що "матерія не має реального існування, а існує лише в сприйнятті"?

- а) Томас Гоббс
- б) Бенедикт Спіноза
- в) Джордж Берклі
- г) Готфрід Вільгельм Лейбніц

8. Хто з філософів висунув ідею "монад"?

- а) Джон Локк
- б) Готфрід Вільгельм Лейбніц
- в) Вольтер
- г) Давид Юм

9. Яка течія філософії XVIII століття отримала назву "освітянство"?

- а) Емпіризм
- б) Просвітництво
- в) Раціоналізм
- г) Матеріалізм

10. Хто з французьких просвітників вважав, що "людина народжується вільною, але всюди в кайданах"?

- а) Вольтер

б) Жан-Жак Руссо

в) Дені Дідро

г) Поль Гольбах

11. Хто з філософів сформулював "принцип достатньої підстави"?

а) Френсіс Бекон

б) Готфрід Вільгельм Лейбніц

в) Жан-Жак Руссо

г) Давид Юм

12. Який філософ відстоював принцип детермінізму у своїх творах?

а) Бенедикт Спіноза

б) Дені Дідро

в) Томас Гоббс

г) Жан-Жак Руссо

13. Хто розробив концепцію сенсуалізму як основи пізнання?

а) Рене Декарт

б) Джон Локк

в) Бенедикт Спіноза

г) Готфрід Вільгельм Лейбніц

14. Що, за Давидом Юмом, є головною основою наших знань?

а) Раціональне мислення

б) Досвід і відчуття

в) Вроджені ідеї

г) Божественне одкровення

15. Яка течія вважала, що наші знання обмежені лише тим, що ми сприймаємо через досвід?

а) Раціоналізм

б) Сенсуалізм

в) Метафізика

г) Пантеїзм

16. Який французький філософ був ідейним лідером енциклопедистів?

а) Дені Дідро

б) Поль Гольбах

в) Вольтер

г) Жан-Жак Руссо

17. Хто з просвітників виступав за свободу слова і віротерпимість?

а) Вольтер

б) Жан-Жак Руссо

в) Мореллі

г) Кондорсе

18. Який мислитель сформулював основні принципи матеріалізму XVIII століття?

а) Поль Гольбах

б) Дені Дідро

в) Давид Юм

г) Томас Гоббс

19. Хто був автором ідеї рівності та природного права як основи суспільства?

а) Готфрід Вільгельм Лейбніц

б) Жан-Жак Руссо

в) Давид Юм

г) Френсіс Бекон

20. Який просвітник вважав, що всі суспільні проблеми можна вирішити шляхом освіти і прогресу науки?

а) Жан-Жак Руссо

б) Нікола де Кондорсе

- в) Джон Локк
- г) Готфрід Вільгельм Лейбніц

ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ

до Теми 7. " Західноєвропейська філософія XIX-XX ст."

1. Хто є засновником німецької класичної філософії?

- а) Г. Гегель
- б) І. Кант
- в) Л. Фейєрбах
- г) К. Маркс

2. Яке поняття є центральним у філософії Іммануїла Канта?

- а) Абсолютна ідея
- б) Категоричний імператив
- в) Матеріалізм
- г) Екзистенція

3. Який метод пізнання розробив Г. Гегель?

- а) Діалектичний метод
- б) Індуктивний метод
- в) Сенсуалізм
- г) Феноменологічний метод

4. Яка з категорій є ключовою у вченні Гегеля?

- а) Антитеза
- б) Абсолютний дух
- в) Матерія
- г) Досвід

5. Що, за Л. Фейєрбахом, є головним об'єктом філософії?

- а) Природа
- б) Людина
- в) Бог
- г) Держава

6. Яка головна теза марксистської філософії?

- а) "Я мислю, отже, існую"
- б) "Матерія є первинною, а свідомість вторинною"
- в) "Світ є проявом Абсолютного духу"
- г) "Свідомість створює буття"

7. Який термін К. Маркс використовував для опису економічної основи суспільства?

- а) Надбудова
- б) Базис
- в) Ідеологія
- г) Діалектика

8. Яка з ідей є основою історичного матеріалізму?

- а) Визначальна роль економічних відносин
- б) Панування абсолютного духу
- в) Чуттєве сприйняття як основа знань
- г) Вічний кругообіг буття

9. Хто з філософів розвинув ідеї К. Маркса у ХХ столітті?

- а) М. Гайдеггер
- б) Г. Маркузе
- в) К. Поппер
- г) П. Фейєрабенд

10. Яка соціальна група, за К. Марксом, є рушійною силою історії?

- а) Буржуазія
- б) Пролетаріат
- в) Духовенство
- г) Дворянство

11. Яка філософська течія була заснована З. Фрейдом?

- а) Екзистенціалізм
- б) Психоеаналіз
- в) Структуралізм
- г) Аналітична філософія

12. Який філософ є представником екзистенціалізму?

- а) К. Маркс
- б) Ж.-П. Сартр
- в) Л. Вітгенштейн
- г) П. Фейєрабенд

13. Яке поняття є ключовим у філософії М. Гайдеггера?

- а) Абсолютний дух
- б) Буття
- в) Матерія
- г) Ідея

14. Яка течія філософії ХХ століття вивчала проблему людської природи?

- а) Герменевтика
- б) Філософська антропологія
- в) Постструктуралізм
- г) Позитивізм

15. Хто є засновником філософської герменевтики?

- а) Г. Гадамер
- б) Ж.-Ф. Ліотар
- в) Т. Кун
- г) К. Маркс

16. Який філософ є представником структуралізму?

- а) К. Поппер
- б) К. Леві-Строс
- в) З. Фрейд
- г) Г. Маркузе

17. Хто вважається одним із засновників аналітичної філософії?

- а) Л. Вітгенштейн
- б) Ж.-П. Сартр
- в) З. Фрейд
- г) Ф. Ніцше

18. Яке поняття є ключовим у постмодернізмі?

- а) Абсолютний дух
- б) Симулякр
- в) Категоричний імператив
- г) Діалектика

19. Хто є автором концепції "фальсифікаціонізму" в науці?

- а) К. Поппер
- б) П. Фейерабенд
- в) Т. Кун
- г) Л. Вітгенштейн

20. Яка з ідей є основною у філософії суспільства споживання?

- а) Надмірне споживання формує культуру і соціальні

цінності

- б) Економічна база визначає свідомість
- в) Пізнання можливе лише через досвід
- г) Філософія має бути строго логічною

ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ

до Теми 8. " Історія української філософії Х-XX ст."

1. Яке значення мало "Хрещення Русі" для світогляду східних слов'ян?

- а) Воно знищило всі язичницькі традиції
- б) Воно сприяло інтеграції Київської Русі у світову християнську цивілізацію
- в) Воно не мало значного впливу на суспільство
- г) Воно призвело до розпаду Київської Русі

2. Хто був автором "Слова про Закон і Благодать"?

- а) Володимир Мономах
- б) Іларіон
- в) Костянтин Туровський
- г) Нестор

3. Який князь Київської Русі здійснив "Хрещення Русі"?

- а) Ярослав Мудрий
- б) Володимир Великий
- в) Святослав Хоробрий
- г) Олег

4. Яку філософську концепцію підтримував Володимир Мономах?

- а) Позитивізм
- б) Християнську етику та моральність
- в) Діалектичний матеріалізм
- г) Атеїзм

5. Яка навчальна установа була центром філософської думки в Україні XVII-XVIII ст.?

- а) Львівський університет
- б) Києво-Могилянська академія
- в) Харківський університет
- г) Острозька академія

6. Хто з українських філософів є автором концепції "Філософія серця"?

- а) Григорій Сковорода
- б) Петро Юркевич
- в) Іван Вишенський
- г) Григорій Смотрицький

7. Яка основна ідея філософії Григорія Сковороди?

- а) "Світ як воля і уявлення"
- б) "Пізнай себе"
- в) "Мова визначає свідомість"
- г) "Матерія є первинною, а свідомість вторинною"

8. Який український мислитель був автором твору "Благочестивий пілігрим"?

- а) Стефан Яворський
- б) Григорій Сковорода

в) Петро Могила

г) Іван Вишенський

9. Хто є засновником Харківського університету?

а) Василь Каразін

б) Петро Могила

в) Григорій Сковорода

г) Михайло Грушевський

10. Хто розробив концепцію ноосфери?

а) Іван Франко

б) Володимир Вернадський

в) Леся Українка

г) Тарас Шевченко

11. Яке поняття є ключовим у філософії Тараса Шевченка?

а) Віра у прогрес науки

б) Соціальна справедливість і боротьба за свободу

в) Підкорення волі природі

г) Абсолютна ідея

12. Хто є автором концепції "національної еліти" в українській історіософії?

а) Дмитро Чижевський

б) В'ячеслав Липинський

в) Григорій Сковорода

г) Іван Франко

13. Хто з українських філософів був репресований у 20-30-х роках ХХ ст.?

а) Григорій Сковорода

- б) Микола Костомаров
- в) Михайло Грушевський
- г) Дмитро Чижевський

14. Яка ідеологічна система впливала на розвиток філософії в Україні у ХХ столітті?

- а) Лібералізм
- б) Марксизм-ленінізм
- в) Екзистенціалізм
- г) Неотомізм

15. Яка тема є ключовою у філософії Лесі Українки?

- а) Економічний детермінізм
- б) Ідея боротьби та свободи людської особистості
- в) Психоаналіз
- г) Діалектичний матеріалізм

16. Яка праця Дмитра Чижевського присвячена українській філософії?

- а) "Історія української літератури"
- б) "Нариси з історії філософії України"
- в) "Буття і час"
- г) "Філософія свободи"

17. Які зміни у філософському дискурсі України відбулися після здобуття незалежності?

- а) Повернення до радянської філософії
- б) Відродження національної філософської традиції
- в) Повна відмова від філософії
- г) Панування схоластичних ідей

18. Хто з українських філософів ХХ століття досліджував проблеми культури та духовності?

- а) Г. Сковорода
- б) П. Юркевич
- в) Д. Чижевський
- г) В. Вернадський

19. Яке поняття запровадив В. Вернадський у своїй концепції розвитку суспільства?

- а) Соціальна революція
- б) Духовна еволюція
- в) Ноосфера
- г) Вічне повернення

20. Яка філософська проблема є актуальною для сучасної української філософії?

- а) Абсолютна ідея
- б) Взаємодія людини і технологій у цифрову епоху
- в) Проблема схоластики
- г) Структуралізм як основа наукового пізнання

ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ

**до Теми 9. " Філософське розуміння світу:
буття, матерія як вихідні категорії "**

1. Що є основним предметом онтології?

- а) Проблема пізнання
- б) Природа буття і існування світу
- в) Структура мислення
- г) Соціальні відносини

2. Як визначається категорія буття у філософії?

- а) Як духовна реальність
- б) Як усе існуюче, незалежно від його форми
- в) Як сукупність матеріальних речей
- г) Як суб'єктивне сприйняття людини

3. Який тип онтології стверджує існування лише однієї субстанції?

- а) Дуалізм
- б) Монізм
- в) Плюралізм
- г) Скептицизм

4. Що означає поняття "співбуття" у філософії?

- а) Існування людини у відриві від суспільства
- б) Спільне буття людини з іншими людьми та світом
- в) Підкорення людини зовнішнім силам
- г) Абсолютну автономність індивіда

5. Як у філософії визначається матерія?

- а) Як об'єктивна реальність, що існує незалежно від свідомості
- б) Як продукт людської уяви
- в) Як суб'єктивне відчуття людини
- г) Як сукупність ідей

6. Що є основною характеристикою матерії?

- а) Саморозвиток і об'єктивність
- б) Абсолютна незмінність
- в) Ідеальна природа
- г) Залежність від свідомості

7. Який із перелічених філософських напрямів заперечує існування матерії?

- а) Матеріалізм

- б) Ідеалізм
- в) Реалізм
- г) Пантеїзм

8. Що з наведеного є формами існування матерії?

- а) Простір і час
- б) Абсолютна ідея
- в) Розум і почуття
- г) Духовні переживання

9. Яке поняття у філософії виражає зміну та розвиток матерії?

- а) Спокій
- б) Рух
- в) Детермінізм
- г) Фаталізм

10. Що означає теза "Єдність матерії та руху"?

- а) Матерія може існувати без руху
- б) Рух є невід'ємною властивістю матерії
- в) Матерія існує лише в думках
- г) Рух є ілюзією людського сприйняття

11. Що означає поняття "соціальний простір"?

- а) Географічне розташування суспільства
- б) Сукупність соціальних відносин та взаємодій у суспільстві
- в) Абстрактна характеристика природного середовища
- г) Відображення простору у свідомості людини

12. Яке філософське розуміння часу заперечує його спрямованість?

- а) Лінійність
- б) Циклічність
- в) Динамічність

г) Екзистенціалізм

13. Яка філософська концепція стверджує існування лише ідей і духу?

а) Ідеалізм

б) Матеріалізм

в) Реалізм

г) Пантеїзм

14. Який філософський напрям стверджує, що матерія і дух є двома рівноцінними реальностями?

а) Монізм

б) Дуалізм

в) Плюралізм

г) Номіналізм

15. Який філософський напрям стверджує, що реальність складається з багатьох незалежних субстанцій?

а) Монізм

б) Дуалізм

в) Плюралізм

г) Матеріалізм

16. Що є основою номіналізму?

а) Визнання реального існування загальних понять

б) Заперечення існування універсалій

в) Переконавання у реальності матеріального світу

г) Ідея божественного походження природи

17. Як у філософії визначається особистість?

а) Сукупність фізичних характеристик індивіда

б) Соціокультурна форма індивідуального буття

в) Біологічна істота, що еволюціонувала від тварин

г) Абстрактне поняття без конкретного змісту

18. Яке поняття використовується для визначення відношення "Я" та "Інші"?

- а) Індивідуалізм
- б) Інтерсуб'єктивність
- в) Матеріалізм
- г) Абсолютний ідеалізм

19. Який філософський напрям визначає людину як частину світової гармонії, підпорядковану загальним законам буття?

- а) Екзистенціалізм
- б) Пантеїзм
- в) Прагматизм
- г) Догматизм

20. Яке поняття позначає філософське осмислення взаємодії людини та світу?

- а) Емпіризм
- б) Гносеологія
- в) Антропологія
- г) Онтологія

ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ

до Теми 10. " Свідомість. Особистісна та суспільна свідомість "

1. Що є основою виникнення свідомості у філософії?

- а) Божественне одкровення
- б) Відображення як загальна властивість матерії
- в) Біологічні процеси мозку
- г) Емоційний досвід людини

2. Що означає ідеальність свідомості?

- а) Вона не має матеріального вираження, але існує як самостійна реальність
- б) Вона є фізичною субстанцією
- в) Вона існує лише в межах людського мозку
- г) Вона не підлягає науковому дослідженню

3. Яке визначення найбільш точно характеризує самосвідомість?

- а) Відчуття тілесних потреб
- б) Усвідомлення власного "Я", своїх думок, переживань та вчинків
- в) Наявність рефлексів у людини
- г) Вміння спілкуватися з іншими людьми

4. Як пов'язані свідомість і мова?

- а) мова є зовнішнім проявом свідомості та засобом її розвитку
- б) мова не впливає на свідомість
- в) свідомість може існувати без мови
- г) мова лише частково впливає на розвиток свідомості

5. Яка форма свідомості передбачає розуміння власної ролі у суспільстві?

- а) особистісна свідомість
- б) космічна свідомість
- в) підсвідомість
- г) інтуїція

6. Що таке суспільна свідомість?

- а) сукупність ідей, поглядів, норм і цінностей, що формуються у суспільстві
- б) особистий світогляд людини
- в) знання, отримані людиною у процесі освіти

г) Вроджені інстинкти

7. Що таке духовність у філософському значенні?

а) Вищий рівень розвитку свідомості, що включає моральні, культурні та релігійні цінності

б) Спосіб мислення, характерний для релігійних людей

в) Форма економічної діяльності

г) Сукупність знань про природу

Політична та моральна свідомість

8. Що є головною складовою політичної свідомості?

а) Інтуїтивне сприйняття влади

б) Політичні відносини і політичні погляди

в) Прагнення людини до самопізнання

г) Моральні цінності суспільства

9. Як називається процес усвідомлення

громадянами своїх прав і обов'язків у політичній системі?

а) Політична самосвідомість

б) Моральне виховання

в) Соціальна адаптація

г) Духовний розвиток

10. Що таке правосвідомість?

а) Сукупність знань, уявлень та оцінок щодо права та законності

б) Інтуїтивне сприйняття справедливості

в) Особиста моральна оцінка вчинків

г) Політична ідеологія

11. Яка концепція визначала основи правової та незалежної української держави?

а) Філософія Просвітництва

б) Теорія соціального договору

- в) Українська національна ідея
- г) Марксистсько-ленінська доктрина

12. Що означає поняття "свобода совісті"?

- а) Свободу особистих переконань і вірувань
- б) Відсутність контролю держави за релігією
- в) Право на відкриту політичну дискусію
- г) Відмову людини від будь-яких переконань

13. Яке філософське поняття означає рівноправне співіснування різних світоглядів?

- а) Плюралізм
- б) Детермінізм
- в) Ідеалізм
- г) Агностицизм

14. Що є необхідною умовою творчого розвитку суспільної свідомості?

- а) Авторитарне правління
- б) Гласність і свобода дискусій
- в) Обмеження доступу до інформації
- г) Придушення альтернативних точок зору

15. Як визначається мовний символізм буття?

- а) Здатність мови виражати і структурувати реальність через символи
- б) Використання мови тільки в літературі
- в) Обмеження мови лише комунікативною функцією
- г) Прагнення уникати мовної символіки

16. Що означає інтерсуб'єктивність свідомості?

- а) Здатність людей до взаєморозуміння через спільний досвід
- б) Індивідуальна самосвідомість
- в) Сукупність підсвідомих процесів

г) Незалежність особистості від суспільства

17. Який філософський підхід підкреслює діалогічну природу свідомості?

а) Герменевтика

б) Соліпсизм

в) Метафізика

г) Позитивізм

18. Що є ключовим елементом ігрової природи свідомості?

а) Творчість, експеримент і уявлення альтернативних сценаріїв

б) Жорстка логічна структура мислення

в) Використання мови лише для прямого спілкування

г) Обмеженість свідомості рамками раціональності

19. Що є основою суспільно-історичної сутності свідомості?

а) Взаємодія людини з навколишнім середовищем та суспільством

б) Біологічна еволюція

в) Індивідуальний досвід кожної людини

г) Спадкові інстинкти

20. Чому сучасне суспільство потребує розвитку політичної самосвідомості громадян?

а) Для підвищення активності громадян у державному управлінні

б) Для обмеження дискусій у суспільстві

в) Для підвищення впливу ідеологічних структур

г) Для формування закритої політичної системи

ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ

до Теми 11. " Пізнання. Наукове пізнання"

1. Що є предметом дослідження гносеології?

- а) Природа свідомості
- б) Проблема буття
- в) Процес і механізми пізнання
- г) Взаємодія людини і природи

2. Який принцип є основним у теорії пізнання?

- а) Принцип суперечності
- б) Принцип об'єктивності
- в) Принцип суб'єктивізму
- г) Принцип авторитарності

3. Який із наведених термінів означає "знання, отримане через досвід"?

- а) Емпіризм
- б) Ідеалізм
- в) Метафізика
- г) Діалектика

4. Яке з тверджень найкраще визначає суть процесу пізнання?

- а) Це процес цілеспрямованого, соціально-детермінованого відтворення дійсності у свідомості людини
- б) Це здатність людини діяти відповідно до норм суспільства
- в) Це сукупність знань, накопичених людством
- г) Це виключно теоретична діяльність

5. Що є основними формами пізнання?

- а) Чуттєве та раціональне

- б) Емпіричне та містичне
- в) Логічне та ірраціональне
- г) Інтуїтивне та метафізичне

6. Що належить до чуттєвого пізнання?

- а) Уявлення, сприйняття, відчуття
- б) Аналіз, синтез, узагальнення
- в) Формалізація, моделювання
- г) Експеримент, логічне доведення

7. Який рівень пізнання включає формування понять, законів і теорій?

- а) Емпіричний
- б) Теоретичний
- в) Чуттєвий
- г) Інтуїтивний

8. Що відноситься до опосередкованого (раціонального) пізнання?

- а) Безпосереднє сприйняття об'єктів
- б) Досвід, отриманий через почуття
- в) Аналіз, синтез, логічне мислення
- г) Інтуїція, містика

9. Що відрізняє наукове пізнання від буденного знання?

- а) Його опора на раціональні методи та доказовість
- б) Використання лише інтуїтивного підходу
- в) Застосування містичних практик
- г) Орієнтація на особистий досвід

10. Яка особливість здорового глузду як форми пізнання?

- а) Він є глибоко науковим

б) Він ґрунтується на узагальненому життєвому досвіді

в) Він суперечить логічному мисленню

г) Він не має практичного значення

11. Який рівень пізнання спрямований на безпосереднє вивчення явищ?

а) Теоретичний

б) Емпіричний

в) Абстрактний

г) Інтуїтивний

12. Який з методів належить до емпіричного рівня пізнання?

а) Спостереження

б) Формалізація

в) Моделювання

г) Дедукція

13. Що є основним методом теоретичного рівня пізнання?

а) Спостереження

б) Експеримент

в) Гіпотеза

г) Вимірювання

14. Який метод дозволяє створювати спрощені образи досліджуваного об'єкта?

а) Спостереження

б) Моделювання

в) Вимірювання

г) Інтуїція

15. Що таке гіпотеза?

а) Перевірене та доведене знання

- б) Припущення, яке потребує доведення
- в) Суб'єктивна думка дослідника
- г) Безпосередньо отриманий факт

16. Що означає поняття "соціокультурна детермінація пізнавальної діяльності"?

- а) Пізнання залежить від суспільних і культурних умов
- б) Людина пізнає світ незалежно від соціальних факторів
- в) Культура не впливає на процес пізнання
- г) Пізнання можливе лише через містичний досвід

17. Як називається концепція, згідно з якою істина залежить від історичного періоду?

- а) Абсолютна істина
- б) Релятивізм
- в) Метафізика
- г) Ідеалізм

18. Яка з концепцій заперечує можливість пізнання об'єктивної реальності?

- а) Агностицизм
- б) Реалізм
- в) Матеріалізм
- г) Дуалізм

19. Що означає поняття "істина" у філософії пізнання?

- а) Теоретична модель реальності
- б) Відповідність знання дійсності
- в) Суб'єктивна думка людини
- г) Узагальнена ідея про світ

20. Що відрізняє наукову істину від суб'єктивних переконань?

- а) Об'єктивність та перевірюваність
- б) Використання метафізичних доказів
- в) Орієнтація на інтуїцію
- г) Опора на релігійні тексти

ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ

до Теми 12. " Природа як предмет філософського осмислення. Екофілософія"

1. Що є предметом філософського осмислення природи?

- а) Лише біологічні процеси
- б) Взаємодія природи та суспільства
- в) Техногенні катастрофи
- г) Соціальна структура суспільства

2. Як у філософії визначають поняття "природа"?

- а) Як сукупність матеріальних об'єктів
- б) Як частину світу, що протистоїть суспільству і взаємодіє з ним
- в) Як техногенну сферу
- г) Як сукупність законів фізики

3. Яка основна суперечність існує у відносинах "суспільство – природа"?

- а) Безмежні потреби суспільства та обмежені можливості біосфери
- б) Відсутність природних ресурсів
- в) Незалежність суспільства від природи
- г) Абсолютна гармонія між людиною і природою

4. Що є необхідною умовою матеріального життя суспільства?

- а) Розвиток науки
- б) Природне середовище
- в) Економічне зростання
- г) Політична стабільність

5. Що таке антропосфера?

- а) Сфера взаємодії людини з навколишнім середовищем
- б) Сукупність біологічних організмів
- в) Атмосфера Землі
- г) Область космічних досліджень

6. Що включає поняття "соціосфера"?

- а) Біологічну складову людства
- б) Сукупність соціальних відносин та людської діяльності
- в) Екосистеми планети
- г) Мінеральні ресурси

7. Що таке біотехносфера?

- а) Взаємодія біосфери з технологічним розвитком
- б) Виключно природне середовище
- в) Рівень забруднення атмосфери
- г) Структура ґрунтів

8. Який аспект вивчає екологія?

- а) Лише хімічний склад атмосфери
- б) Взаємодію живих організмів між собою та з навколишнім середовищем
- в) Політичну боротьбу за ресурси
- г) Формування суспільних відносин

9. Що є предметом дослідження екофілософії?

- а) Природні катаклізми
- б) Взаємозв'язок між людиною, суспільством і природою
- в) Історичний розвиток цивілізацій
- г) Вплив інформаційних технологій на культуру

10. Що є основним завданням екологічної безпеки?

- а) Контроль чисельності населення
- б) Мінімізація негативного впливу людської діяльності на довкілля
- в) Використання всіх природних ресурсів
- г) Заборона наукових досліджень у сфері екології

11. Яка взаємозалежність існує між народонаселенням і екологією?

- а) Населення не впливає на природу
- б) Природні ресурси обмежують чисельність населення
- в) Населення впливає на природу, і природа впливає на якість життя населення
- г) Чисельність населення зростає незалежно від природних умов

12. Що є основною природною передумовою соціальних відносин?

- а) Політичні рішення уряду
- б) Природні ресурси та екологічні умови
- в) Міграційні процеси
- г) Інформаційні технології

13. Що є основним джерелом фінансування природоохоронних заходів?

- а) Добровільні пожертви громадян

- б) Державні та міжнародні програми
- в) Тільки приватні інвестиції
- г) Штрафи за порушення екологічного законодавства

14. Чому важливо фінансувати природоохоронні заходи?

- а) Щоб забезпечити робочі місця
- б) Для збереження екосистем та сталого розвитку
- в) Для створення нових індустрій
- г) Для контролю над населенням

15. Яка концепція екологічної безпеки передбачає баланс між природокористуванням і збереженням ресурсів?

- а) Економічний детермінізм
- б) Сталий розвиток
- в) Соціальний дарвінізм
- г) Неолібералізм

16. Що передбачає концепція "сталого розвитку"?

- а) Безконтрольне використання природних ресурсів
- б) Гармонійне співіснування суспільства і природи
- в) Повну заборону на промисловість
- г) Прискорене техногенне зростання

17. Яка концепція визнає технології як головний засіб збереження екологічної рівноваги?

- а) Екоцентризм
- б) Технооптимізм
- в) Біоетика
- г) Соціальний конструктивізм

18. Що є головною причиною глобального потепління?

- а) Сонячна активність

- б) Антропогенний вплив, зокрема парникові гази
- в) Зміна магнітного поля Землі
- г) Природні катастрофи

19. Яке явище пов'язане із виснаженням озонового шару?

- а) Збільшення кількості землетрусів
- б) Викиди фреонів у атмосферу
- в) Посилення вулканічної активності
- г) Вплив гравітації

20. Що таке біорізноманіття?

- а) Сукупність всіх екосистем Землі
- б) Кількість населення на певній території
- в) Співвідношення природних ресурсів
- г) Рівень забруднення навколишнього середовища

ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ

до Теми 13. " Суспільство як об'єкт філософії"

1. Що є основним предметом соціальної філософії?

- а) Природні явища
- б) Взаємозв'язки людини і суспільства
- в) Біологічні закони
- г) Індивідуальні психологічні особливості

2. Яка наука найбільш тісно взаємодіє із соціальною філософією?

- а) Астрономія
- б) Соціологія
- в) Фізика
- г) Хімія

3. Що вивчає соціальна філософія у порівнянні з теоретичною соціологією?

- а) Специфічні соціальні групи
- б) Конкретні суспільні процеси
- в) Загальні закономірності розвитку суспільства
- г) Статистичні показники суспільного життя

4. Які головні категорії використовує діалектико-матеріалістичне розуміння суспільства?

- а) "Базис" і "надбудова"
- б) "Енергія" і "матерія"
- в) "Реальність" і "ідеал"
- г) "Простір" і "час"

5. Що включає поняття "соціальна структура суспільства"?

- а) Всі суспільні відносини
- б) Взаємодію індивідів у природному середовищі
- в) Сукупність соціальних груп, інститутів та відносин між ними
- г) Політичний лад держави

6. Який соціальний інститут є основою суспільного розвитку?

- а) Армія
- б) Сім'я
- в) Політичні партії
- г) Освіта

7. Що означає поняття "соціальна стратифікація"?

- а) Розподіл суспільства на класи, верстви та прошарки
- б) Рівність можливостей
- в) Повне зникнення соціальних відмінностей
- г) Сукупність культурних норм суспільства

8. Що таке соціальна група?

- а) Будь-яке зібрання людей
- б) Об'єднання людей за спільними інтересами або характеристиками
- в) Адміністративно-територіальна одиниця
- г) Тільки велика спільнота людей

9. Що є основною відмінністю між особистістю та індивідом?

- а) Індивід – це біологічна істота, а особистість – соціальна
- б) Всі люди – особистості
- в) Особистість визначається тільки генетичними факторами
- г) Особистість не змінюється протягом життя

10. Що таке елітарні верстви суспільства?

- а) Групи людей, які займають ключові позиції у владі та економіці
- б) Найбідніші соціальні верстви
- в) Робітничий клас
- г) Люди без громадянства

11. Який елемент соціальної структури складається з осіб спільної культури, мови та історії?

- а) Клас
- б) Нація
- в) Сім'я
- г) Громада

12. Яка основна функція соціального інституту сім'ї?

- а) Регулювання економічних відносин
- б) Соціалізація особистості та виховання дітей

- в) Політичне управління
- г) Розвиток технологій

13. Яке визначення потреби є філософськи коректним?

- а) Випадковий інтерес людини
- б) Внутрішня необхідність у чомусь, що забезпечує існування і розвиток
- в) Виключно біологічна характеристика
- г) Щось, що завжди залишається незмінним

14. Які рівні потреб виділяє А. Маслоу у своїй ієрархії?

- а) Політичні, військові, соціальні
- б) Фізіологічні, безпеки, соціальні, престижу, самореалізації
- в) Лише матеріальні
- г) Лише духовні

15. Яка концепція пояснює взаємодію біологічного та соціального у розвитку людини?

- а) Біологічний детермінізм
- б) Соціальний конструктивізм
- в) Єдність біологічного та соціального
- г) Економічний матеріалізм

16. Яку концепцію розвитку суспільства запропонував Ч. Дарвін?

- а) Теорію природного відбору
- б) Концепцію ідеального суспільства
- в) Соціалістичну доктрину
- г) Теорію соціального контракту

17. Що вважав З. Фрейд основним фактором формування особистості?

- а) Соціальні умови
- б) Несвідомі психічні процеси
- в) Матеріальні обставини
- г) Державне управління

18. Хто з мислителів запропонував концепцію ноосфери?

- а) Карл Маркс
- б) Володимир Вернадський
- в) Іммануїл Кант
- г) Ніцше

19. Який фактор найбільше впливає на зміни у соціальній структурі сучасного суспільства?

- а) Глобалізація та технологічний прогрес
- б) Традиційний устрій суспільства
- в) Військові конфлікти
- г) Зміни клімату

20. Яке завдання стоїть перед людством у XXI столітті?

- а) Збереження соціальної нерівності
- б) Гармонізація відносин між природою та суспільством
- в) Повернення до традиційного способу життя
- г) Відмова від технологій

ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ

до Теми 14. "Культура і цивілізація"

1. Що є основним предметом філософії культури?

- а) Матеріальні ресурси суспільства

- б) Закони природи
- в) Духовні та матеріальні цінності суспільства
- г) Політична структура держави

2. Яка основна функція культури у суспільстві?

- а) Контроль над економікою
- б) Відображення та передача соціального досвіду
- в) Формування політичної влади
- г) Забезпечення природного балансу

3. Які основні елементи включає система культури?

- а) Лише матеріальні об'єкти
- б) Мова, мистецтво, релігія, наука, мораль
- в) Економічні показники держави
- г) Політичні партії

4. Що означає твердження "культура є інобуттям людського духу"?

- а) Культура існує лише в матеріальній формі
- б) Культура є формою вираження духовного досвіду людини
- в) Культура є лише набором технічних навичок
- г) Культура визначається виключно природними умовами

5. Чим відрізняється культура від цивілізації?

- а) Культура – це матеріальні досягнення, а цивілізація – духовні
- б) Цивілізація включає матеріальну та організаційну складову суспільства, а культура – духовну
- в) Культура не впливає на розвиток цивілізації
- г) Культура і цивілізація є синонімами

6. Яка концепція культурного розвитку розглядає культуру як динамічний процес змін?

- а) Традиційна концепція
- б) Динамічна концепція
- в) Біологічна теорія
- г) Натуралістичний підхід

7. Яке поняття використовується для характеристики взаємодії різних культур?

- а) Глобалізація
- б) Ізоляціонізм
- в) Експансія
- г) Мононаціональність

8. Яка головна особливість цивілізаційного підходу до аналізу суспільства?

- а) Акцент на ролі державного управління
- б) Аналіз соціально-історичних етапів розвитку культури та технологій
- в) Вивчення природних факторів розвитку суспільства
- г) Виключно політичний підхід

9. Як називається процес засвоєння культурних норм та традицій особистістю?

- а) Соціалізація
- б) Модернізація
- в) Урбанізація
- г) Політизація

10. Яка з перерахованих культур є політичною?

- а) Літературна творчість
- б) Форми та методи управління суспільством
- в) Традиції народної медицини
- г) Ремісничі технології

11. Що характеризує економічну культуру суспільства?

- а) Система політичного управління
- б) Норми господарської діяльності та фінансової етики
- в) Національні традиції
- г) Закони природи

12. Який з аспектів найбільше пов'язаний із правовою культурою?

- а) Екологічна відповідальність
- б) Дотримання законів і правових норм
- в) Естетичне сприйняття світу
- г) Використання мистецтва у державному управлінні

13. Що є основним рушієм розвитку культури?

- а) Зміни у кліматичних умовах
- б) Взаємодія традицій і новацій
- в) Вплив біологічних факторів
- г) Відсутність технологічного прогресу

14. Який філософ вперше ввів поняття "культурний цикл"?

- а) Іммануїл Кант
- б) Освальд Шпенглер
- в) Карл Маркс
- г) Фрідріх Ніцше

15. Що є характерною рисою соціально-історичної концепції культурного розвитку?

- а) Культура змінюється під впливом економічних та соціальних умов
- б) Культура не змінюється з часом
- в) Культура визначається виключно природними факторами

г) Культура існує лише в межах однієї національної спільноти

16. Яка функція характерна для естетичної культури?

- а) Формування законодавства
- б) Відображення краси та гармонії в мистецтві
- в) Організація економічної діяльності
- г) Розробка політичних ідеологій

17. Що входить до релігійної культури суспільства?

- а) Закони держави
- б) Вірування, ритуали, моральні принципи
- в) Економічні реформи
- г) Політична пропаганда

18. Яка культура відображає норми поведінки, що регулюють відносини між людьми?

- а) Політична
- б) Етична
- в) Екологічна
- г) Економічна

19. Що є основною характеристикою філософської культури?

- а) Використання міфологічних пояснень світу
- б) Критичне осмислення дійсності
- в) Ігнорування моральних норм
- г) Вплив на природні процеси

20. Що є головною метою екологічної культури?

- а) Визначення соціальних груп у суспільстві
- б) Забезпечення гармонійної взаємодії людини з природним середовищем
- в) Створення політичних теорій

г) Розвиток військових технологій

ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ

до Теми 15. "Прогрес і глобальні проблеми сучасності. Філософія науки та техніки. Філософія економіки "

1. Що означає поняття "прогрес" у філософії?

- а) Будь-які зміни в суспільстві
- б) Регресивний розвиток цивілізації
- в) Спрямований розвиток, що веде до удосконалення
- г) Випадкові соціальні трансформації

2. Яка концепція історичного розвитку розглядає прогрес як лінійну еволюцію суспільства?

- а) Циклічна концепція
- б) Лінійна концепція
- в) Діалектичний матеріалізм
- г) Натуралізм

3. Що є основним критерієм соціального прогресу?

- а) Ріст населення
- б) Економічний добробут
- в) Підвищення рівня свободи, культури та соціальної організації
- г) Успіхи в будівництві

4. Що вивчає футурологія?

- а) Минулі цивілізації
- б) Закономірності історичного розвитку
- в) Прогнозування майбутнього розвитку суспільства
- г) Економічні процеси

5. Який філософ запропонував концепцію "третьої хвили"?

- а) Карл Маркс
- б) О. Тоффлер
- в) Френсіс Бекон
- г) Гегель

6. Що означає термін "соціальне прогнозування"?

- а) Передбачення економічних криз
- б) Визначення можливих шляхів розвитку суспільства
- в) Створення нових технологій
- г) Дослідження психології мас

7. Що є основною проблемою соціального прогнозування?

- а) Неможливість збору необхідних даних
- б) Вплив суб'єктивних факторів
- в) Наявність великої кількості змінних, які важко передбачити
- г) Відсутність інтересу з боку суспільства

8. Що є ключовим методом наукового пізнання?

- а) Спостереження та експеримент
- б) Релігійні вірування
- в) Соціальне опитування
- г) Інтуїція

9. Яка концепція науки належить К. Попперу?

- а) Теорія фальсифікації
- б) Теорія парадигм
- в) Соціальний детермінізм
- г) Системний аналіз

10. Хто розробив концепцію "змінюваних наукових парадигм"?

- а) І. Лакатос
- б) Т. Кун
- в) О. Конт
- г) М. Фуко

11. Яке з наведених понять є ключовим у філософії техніки?

- а) Технологічний детермінізм
- б) Містичне пізнання
- в) Абсолютизм
- г) Біологічний редукціонізм

12. Який головний виклик стоїть перед філософією техніки у ХХІ столітті?

- а) Регрес науки
- б) Вплив технологій на моральність та етику
- в) Відмова від використання техніки
- г) Заперечення природних ресурсів

13. Яка глобальна проблема є результатом техногенної цивілізації?

- а) Зростання сільського господарства
- б) Екологічна криза
- в) Підвищення рівня життя
- г) Покращення умов праці

14. Що є основною причиною глобальної екологічної кризи?

- а) Недостатність природних ресурсів
- б) Нераціональне використання ресурсів та технологічний вплив на природу
- в) Економічна нерівність

г) Недостатній рівень наукових досліджень

15. Які наслідки має технологічний прогрес у сучасному суспільстві?

а) Тільки позитивні

б) Позитивні та негативні, залежно від етичного використання

в) Вплив лише на економіку

г) Лише негативні

16. Яке поняття є центральним у філософії економіки?

а) Товарно-грошові відносини

б) Моральний аспект економічної діяльності

в) Природні ресурси

г) Державне регулювання

17. Що є основою взаємодії філософії та економічних наук?

а) Дослідження економічних циклів

б) Аналіз суспільних і моральних аспектів економічних процесів

в) Визначення ринкових трендів

г) Оцінка ресурсної бази країни

18. Яке значення має гуманізація економічного циклу?

а) Фокусування на виключно прибуткових аспектах

б) Врахування потреб та добробуту людини у формуванні економічної політики

в) Використання лише автоматизованих рішень

г) Відмова від інновацій

19. Яка економічна концепція пов'язана з філософськими засадами сталого розвитку?

- а) Ліберальний капіталізм
- б) Економіка замкненого циклу
- в) Феодалізм
- г) Натуральне господарство

20. Яка основна роль філософського знання у вивченні економіки?

- а) Визначення нових економічних теорій
- б) Формування ціннісних орієнтирів економічної діяльності
- в) Заперечення класичних економічних підходів
- г) Створення математичних моделей економічних процесів

ЗМІСТ

ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ до Теми 1. «Філософія, її походження, проблематика і функції»	4
ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ до Теми 2. «Філософія в системі духовної культури».	8
ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ до Теми 3. "Історичні типи філософії. Філософія Стародавньої Індії та Китаю"	13
ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ до Теми 4 " Антична філософія "	17
ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ до Теми 5. "Філософія Середньовіччя та Відродження"	21
ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ до Теми 6. " Західноєвропейська філософія XVII- XVIII ст."	26
ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ до Теми 7. "Західноєвропейська філософія XIX-XX ст."	30
ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ до Теми 8. "Історія української філософії X-XX ст."	34

ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ	38
до Теми 9. " Філософське розуміння світу: буття, матерія як вихідні категорії "	
ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ	42
до Теми 10. " Свідомість. Особистісна та суспільна свідомість "	
ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ	47
до Теми 11. " Пізнання. Наукове пізнання "	
ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ	51
до Теми 12. "Природа як предмет філософського осмислення. Екофілософія "	
ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ	55
до Теми 13. "Суспільство як об'єкт філософії. Проблема людини в філософії. Концепція потреб"	
ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ	59
до Теми 14. " Культура і цивілізація "	
ТЕСТОВІ ЗАПИТАННЯ	64
до Теми 15. "Прогрес і глобальні проблеми сучасності. Філософія науки та техніки. Філософія економіки"	

Укладач: **Варипаєв Олексій Михайлович**

ФІЛОСОФІЯ

Тестові завдання поточного і підсумкового
контролів знань з дисципліни

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти денної та заочної форми
спеціальності *051 Економіка*
(*галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки*)

Комп'ютерний набір і верстка О.М. Варипаєв

Підп. до друку _____ 2024 р. Формат 60x841/16. Гарнітура
Таймс. Друк офсет. обсяг: 3,0 ум.-друку. арк.; 3,2 обл.-вид. арк.